

Załącznik do Uchwały Nr XXVIII/149/2005
Rady Powiatu Chodzieskiego
z dnia 25 kwietnia 2005 r.

POWIAT CHODZIESKI

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2005 - 2010

Opracowanie:
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	str. 4
Opis problemu	str. 6
Zasoby instytucjonalne powiatu chodzieskiego	str. 8
Dane statystyczne dotyczące osób niepełnosprawnych	str. 10
Główne założenia programu	str. 15
Istota programu i cele szczegółowe	str. 18
Plan operacyjny na lata 2005-2010	str. 19

WPROWADZENIE

W każdym społeczeństwie i w każdym okresie dziejów istniał i nadal istnieje pewien odsetek osób, które z przyczyn dziedzicznych, wrodzonych, w wyniku wypadków, chorób czy też niewłaściwych warunków życia nie posiadają pełnej sprawności psychicznej bądź fizycznej. Deficyt ten powoduje obiektywne trudności w wypełnianiu ról społecznych zgodnych z wiekiem, płcią i pozycją społeczną.

Z danych demograficznych wynika, iż tak jak na całym świecie tak i Polsce liczba osób niepełnosprawnych sukcesywnie wzrasta. Rośnie też skala problemu związana z umożliwieniem pełnej integracji tychże osób z ogółem społeczeństwa oraz stworzeniem dla nich optymalnych warunków do rehabilitacji i odzyskania utraconych sprawności.

W ciągu ostatnich lat znacznie wzrosło zainteresowanie problemami osób niepełnosprawnych. Zwiększyła się liczba działań podejmowanych w celu zniwelowania skutków niepełnosprawności. Coraz więcej osób dostrzega problemy osób niepełnosprawnych i podejmuje działania nakierowane na wzrost świadomości społecznej w tym zakresie. Również środowisko osób niepełnosprawnych coraz prężniej walczy o przestrzeganie swych podstawowych praw, jakimi są: prawo do życia w środowisku wolnym od barier, swobodny dostęp do obiektów użyteczności publicznej, dostęp do rehabilitacji, swobodne komunikowanie się i przemieszczanie, dostęp do informacji, wiedzy, dorobku kulturalnego i rozrywki oraz pełne uczestnictwo w życiu publicznym.

Obowiązujące w naszym kraju akty prawne gwarantują, iż nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny oraz, że osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczeniu egzystencji, przygotowaniu do pracy oraz komunikacji społecznej.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nakłada na powiaty obowiązek opracowania i realizacji powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Ustawa obliuguje również do współpracy z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji tychże programów oraz do współpracy z organizacjami

pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Podejmowane przez powiaty działania mają zmierzać do ograniczania skutków niepełnosprawności. Realizacja tego zadania jest możliwa jedynie wskutek podjęcia skoordynowanych działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

W związku z powyższym, w celu aktywizacji społeczności lokalnej Powiatu Chodzieskiego w zakresie podejmowania działań zmierzających do maksymalnego ograniczenia izolacji osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia im pełnego dostępu do wszelkich form rehabilitacji i rozwoju, przygotowano program wspierania osób niepełnosprawnych, który będzie realizowany w latach 2005 - 2010.

OPIS PROBLEMU

Zdefiniowanie pojęcia niepełnosprawności jest niezmiernie trudne, albowiem trudno uchwycić granicę pomiędzy sprawnością a niepełnosprawnością. Według Światowej Organizacji Zdrowia

„Osoby niepełnosprawne to osoby o naruszonej sprawności psychofizycznej, powodującej ograniczenia funkcjonalne sprawności lub aktywności życiowej w stopniu utrudniającym pełnienie właściwych dla nich ról społecznych”.

W prawie polskim **„niepełnosprawność - oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy”**

Z analizy posiadanych danych demograficznych wynika, iż zarówno w ujęciu globalnym jak i w ujęciu naszego powiatu obserwuje się stały, sukcesywny wzrost liczby osób niepełnosprawnych. Tendencje wzrostowe tłumaczyć można z jednej strony rozwijającą się techniką powodującą wzrost wypadków oraz postępującym zanieczyszczeniem środowiska naturalnego, z drugiej strony postępowaniem medycyny, która coraz częściej skutecznie ratuje życie natomiast nierzadko nie potrafi zapobiec skutkom chorób czy też wypadków. Dodatkowym czynnikiem jest również stresujący tryb życia oraz brak nawyków prozdrowotnych dużej części społeczeństwa. Każdy z tych czynników powoduje powstawanie innego rodzaju niepełnosprawności, które to z kolei rodzą różnego rodzaju problemy społeczne związane z niezaspokojeniem potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie ich samodzielnej egzystencji i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Do problemów, z którymi najczęściej borykają się osoby niepełnosprawne z terenu Powiatu Chodzieskiego należą:

- brak dostosowania placówek oświatowych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- brak obiektów użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- izolacja osób niepełnosprawnych spowodowana ograniczonym dostępem do uczestnictwa w życiu społecznym;
- zbyt mały zakres wsparcia ze strony organizacji pozarządowych;

- mała ilość oraz mało prężna działalność organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych;
- zbyt mała liczba placówek prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych (WTZ, ośrodek dziennej aktywności, dzienny dom pobytu, ośrodek wsparcia dla osób chorych psychicznie i ich rodzin);
- brak skoordynowanych działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych;
- brak właściwego systemu kształcenia oraz rozwijania talentów i umiejętności dzieci niepełnosprawnych w kierunku umożliwienia im osiągnięcia sukcesu osobistego i kariery zawodowej;
- brak koordynacji i stymulacji rozwoju wolontariatu;
- mała aktywność osób niepełnosprawnych w zakresie podejmowania zorganizowanych działań na rzecz ochrony swoich praw oraz wzrostu świadomości społeczności lokalnej w zakresie nurtujących tę grupę problemów;
- brak akceptacji ze strony środowiska;
- brak skoordynowanych działań zmierzających do stworzenia wieloaspektowego systemu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, która zgodnie z przedmiotową ustawą oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POWIATU CHODZIESKIEGO

Wykaz instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Chodzieskim:

- 1) Obywatelska Fundacja na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych i Potrzebujących Pomocy;
- 2) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Zarząd Powiatowy;
- 3) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Koło Budzyń;
- 4) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Koło Szamocin;
- 5) Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Przebudzone Nadzieje” (Ośrodek Diennej Aktywności dla Dzieci Niepełnosprawnych);
- 6) Fundacja „Jolanta”;
- 7) Polski Związek Niewidomych;
- 8) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, oddział Chodzież;
- 9) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, oddział Budzyń;
- 10) Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych i Osób Represjonowanych, Koło Chodzież;
- 11) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży;
- 12) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży;
- 13) Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie;
- 14) Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szamocinie;
- 15) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budzynie;
- 16) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ”Eskulap” w Chodzieży;
- 17) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej” Specmed” w Chodzieży;
- 18) Szpital Powiatowy w Chodzieży;
- 19) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży;
- 20) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności;
- 21) Powiatowy Urząd Pracy w Chodzieży;
- 22) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Chodzieży;
- 23) Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży;
- 24) Warsztat Terapii Zajęciowej w Chodzieży;
- 25) Stowarzyszenie „Socius” z siedzibą w Urzędzie Gminy Chodzież;
- 26) Wielkopolski Specjalistyczny Szpital Chorób Płuc i Gruźlicy w Chodzieży;

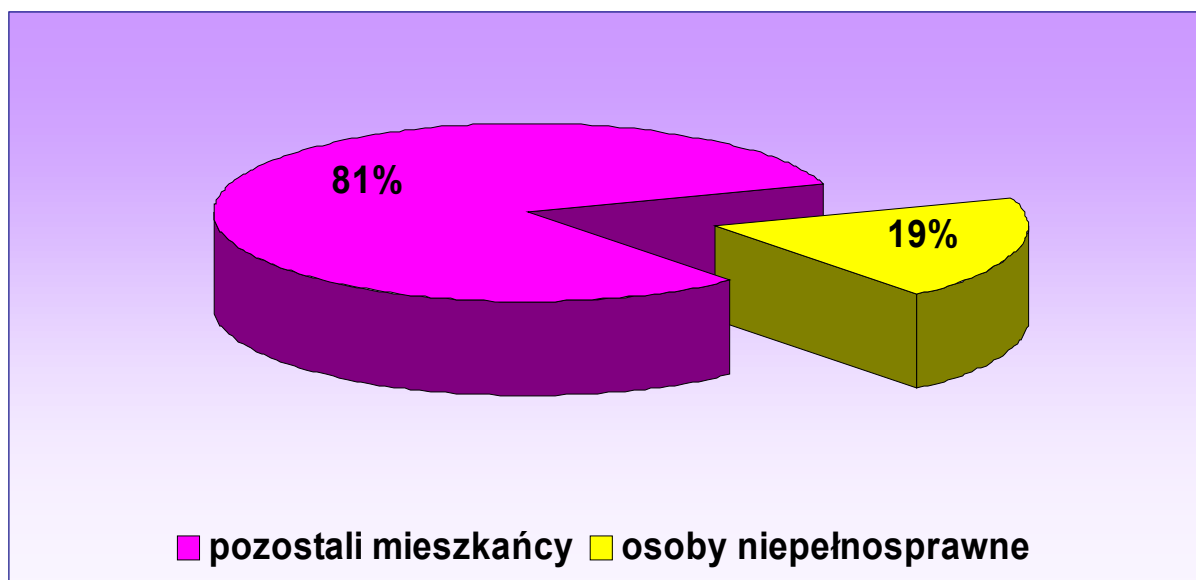

- 27) Pogotowie Opiekuńcze w Studzieńcu;
- 28) Dom Dziecka w Szamocinie
- 29) Towarzystwo Miłośników Ziemi Chodzieskiej.

DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE CHODZIESKIM

Jak wynika z przedstawionych przez Główny Urząd Statystyczny danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2002 r. liczba osób niepełnosprawnych w powiecie chodzieskim wynosiła **8.877**.

Osoby niepełnosprawne w powiecie chodzieskim w 2002 r.

Jak wynika z powyższego wykresu osoby niepełnosprawne stanowiły niemal 19,40 % liczącej 46.625 osób społeczności naszego powiatu, czyli co piąty mieszkaniec naszego powiatu jest osobą niepełnosprawną. Dane te obrazują jak istotnym problemem w naszym powiecie jest kwestia otwarcia się społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych oraz jak wielu mieszkańców naszego powiatu boryka się z tymi problemami.

Liczba osób niepełnosprawnych w ościennych powiatach należących do województwa wielkopolskiego w 2002 r.

Powiat	Liczba ludności ogółem	Liczba osób niepełnosprawnych	% osób niepełnosprawnych spośród ogółu ludności
chodzieski	46.625	8.877	19,04
wągrowiecki	67.069	11.555	17,23
Czarnkowsko trzcianecki	- 85.881	14.729	17,15
pilski	136.551	22.560	16,52
złotowski	68.565	10.752	15,68

Jak wynika z powyższej tabeli spośród porównywanych powiatów województwa wielkopolskiego powiat chodzieski posiada najwyższy odsetek osób niepełnosprawnych w stosunku do ogółu mieszkańców.

Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne pracujące	
Ogółem:	1116 osób
Świadczące prace:	793 osoby
Prowadzące działalność gospodarczą rolniczą:	203 osoby
Prowadzące działalność gospodarczą poza rolniczą:	120 osób

Osoby niepełnosprawne bezrobotne	
Ogółem:	306 osób
Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy:	298 osób
Osoby niepełnosprawne oczekujące na podjęcie pracy:	8 osób

Z powyższych tabeli wynika, iż niewielka liczba spośród osób niepełnosprawnych w naszym powiecie podejmuje działalność gospodarczą bądź też pracę zarobkową. Liczba ta stanowi zaledwie 12,57% ogółu niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Jeszcze mniejszy odsetek osób niepełnosprawnych (3,36%) poszukuje pracy za pośrednictwem PUP. Dane te dowodzą, iż aktywizacja zawodowa stanowi poważny problem i wymaga podjęcia szeregu działań zmierzających do wzrostu świadomości zarówno osób niepełnosprawnych jak i pracodawców w zakresie przysługujących im uprawnień.

Osoby niepełnosprawne w powiecie chodzieskim z podziałem na stopnie niepełnosprawności

Osoby niepełnosprawne w wieku powyżej 16 lat o ustalonym stopniu niepełnosprawności	
Ogółem:	7523 osób
Znaczny stopień	1754 osoby
Umiarkowany stopień	2552 osoby
Lekki stopień	3217 osób

Osoby niepełnosprawne poniżej 16 lat z uprawnieniami do zasiłku pielęgnacyjnego	
Ogółem:	259 osób

Spośród osób niepełnosprawnych osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności stanowią grupę najliczniejszą. Z definicji ustawowej wynika, iż są to osoby zdolne do podjęcia zatrudnienia. Niejednokrotnie wymagają one przekwalifikowania zawodowego co oznacza, iż powinny one stać się klientami Powiatowego Urzędu Pracy i podejmować działania zmierzające do poprawy swej sytuacji zawodowej i ekonomicznej.

W celu zebrania aktualnych danych dotyczących stopnia skali opisywanego problemu uzupełniono powyższe informacje uzyskane na podstawie spisu powszechnego o dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Chodzieży. Wynika z nich, że w 2004 r. zarejestrowanych było 127 osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP w 2004 r. z podziałem na stopnie niepełnosprawności

Stopień niepełnosprawności	Osoby bezrobotne	Osoby poszukujące pracy
Znaczny	1	6
Umiarkowany	7	16
Lekki	92	5
Razem	100	27

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP w 2004 r. z podziałem na płeć i wiek

Wiek w latach	Kobiety		Mężczyźni	
	Bezrobotne	Poszukujące pracy	Bezrobotni	Poszukujący pracy
18-24	3	2	7	2
25-29	4	4	6	3
30-34	3	1	1	4
35-39	1	0	6	2
40-44	6	0	4	0
45-49	18	1	10	3
50-54	1	1	22	1
55-59	2	1	5	1
60 i więcej	0	0	1	1
Razem	38	10	62	17

Osoby niepełnosprawne bezrobotne według wykształcenia

Wykształcenie	Razem liczba	W tym kobiety	W tym mężczyźni
Wyższe	1	1	0
Policealne i średnie zawodowe	20	13	7
Średnie ogólne	8	6	2
Zasadnicze	33	11	22
Podstawowe i niepełne podstawowe	38	17	21
Razem	100	48	52

Dane zawarte w powyższych tabelach uwidaczniają, iż najwyższy odsetek osób niepełnosprawnych stanowią osoby o niskim wykształceniu i kwalifikacjach zawodowych oraz osoby pomiędzy 45 a 54 rokiem życia. Brak danych dotyczących porównania ww. wskaźników do stopnia niepełnosprawności oraz danych dotyczących poszczególnych wskaźników w

populacji osób niepełnosprawnych nie zarejestrowanych w PUP uniemożliwia właściwą diagnozę oraz ocenę przedmiotowego problemu.

W celu podjęcia skutecznych działań mających na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych niezbędne jest przeprowadzenie badań diagnostycznych zarówno wśród tych osób jak i w środowisku lokalnych pracodawców.

GLÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Adresatami Programu są:

- a) Osoby niepełnosprawne,
- b) Rodziny osób niepełnosprawnych,
- c) Instytucja pomocy społecznej.

2. **Koordynatorem działań** dotyczących realizacji Programu jest Zarząd Powiatu Chodzieskiego, który powoła w II kwartale 2005r. zespół nadzorujący przebieg realizacji Programu.

3. Realizatorzy Programu:

- a) Samorząd powiatowy i samorzady gminne,
- b) Powiatowe i gminne placówki edukacyjne i ochrony zdrowia,
- c) Powiatowe i gminne jednostki pomocy społecznej,
- d) Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

4. Partnerzy Programu:

- a) Administracja samorządowa (Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta, Urzędy Gmin),
- b) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- c) Ośrodki Pomocy Społecznej oraz inne placówki pomocy społecznej,
- d) Powiatowy Urząd Pracy,
- e) Organizacje pracodawców i pracodawcy,
- f) Instytucje szkoleniowe,
- g) Powiatowa Społeczna Rada d/s Osób Niepełnosprawnych,
- h) Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- i) Narodowy Fundusz Zdrowia,
- j) Administracja rządowa,
- k) Organizacje pozarządowe,
- l) Media (lokalna prasa, radio i telewizja).
- m) Inne, które zgłoszą akces współpracy w zakresie realizacji Programu.

5. Źródła finansowania programu:

- a) środki PFRON przekazywane samorządowi powiatowemu według algorytmu,
- b) środki PFRON przeznaczone na finansowanie programów celowych,
- c) środki budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- d) środki budżetu państwa na realizację programów celowych,
- e) środki własne powiatu chodzieskiego i poszczególnych gmin powiatu,
- f) środki własne jednostek organizacyjnych,
- g) środki własne organizacji pozarządowych,
- h) środki Narodowego Funduszu Zdrowia,
- i) środki własne osób niepełnosprawnych,
- j) środki z funduszy europejskich,
- k) inne – niezbędne do realizacji programu.

6. Formy niezbędne do prawidłowej realizacji zadań:

- a) Koordynator
  - powołanie zespołu nadzorującego przebieg realizacji Programu,
  - stworzenie warunków umożliwiających pracę Zespołu,
  - zapewnienie na poziomie powiatu sprawnej koordynacji działań,
  - określenie formy oraz terminów składania sprawozdań,
  - zapewnienie przekazu informacji.
- b) Zespół nadzorujący przebieg realizacji Programu
  - podejmowanie działań inicjujących realizację założeń zawartych w Programie,
  - działalność informacyjna i promocyjna,
  - współpraca z Realizatorami i Partnerami Programu,
  - ocena efektywności realizacji Programu,
  - prace związane z ewentualną modyfikacją Programu w zależności od stopnia jego realizacji oraz ewaluacji skali problemów dotyczących osób niepełnosprawnych.
- c) Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych:
  - inspirowanie działań zmierzających do realizacji Programu,

- aktywizacja środowiska osób niepełnosprawnych oraz organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- wspieranie działań powołanego Zespołu.

7. Ocena efektywności Programu:

Stopień realizacji Programu będzie poddawany corocznej ocenie w formie sprawozdania dokonanego na podstawie sprawozdań sporządzonych przez poszczególnych realizatorów Programu. Sprawozdanie zbiorcze sporządzane będzie przez Zespół w terminie do dnia 30 kwietnia roku następnego i przedkładane Zarządowi Powiatu Chodzieskiego.

8. Zarządzanie Programem i jego monitorowanie spoczywa na Zarządzie Powiatu Chodzieskiego.

9. W trakcie realizacji program może ulegać modyfikacji i aktualizacji.

ISTOTA PROGRAMU

GLÓWNY CEL PROGRAMU

***ZMNIEJSZENIE IZOLACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ
ZAPEWNIENIE IM DOSTĘPU DO WSZELKICH FORM
REHABILITACJI I ROZWOJU PORZEZ STWORZENIE SYSTEMU
WSPIERANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH***

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do prowadzenia samodzielnego życia w środowisku lokalnym.
2. Aktywizowanie społeczności lokalnej na rzecz działań ograniczających marginalizację osób niepełnosprawnych.
3. Wspieranie osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej, w tym pomoc w zatrudnieniu na otwartym rynku pracy.
4. Rozwój ilościowy i jakościowy instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
5. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym wszechstronnej opieki medycznej i rehabilitacyjnej.

PLAN OPERACYJNY NA LATA 2005-2010.

<i>L. p</i>	<i>Zadanie do realizacji</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Partnerzy</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Efekty</i>
<p style="text-align: center;"><i>CEL GŁÓWNY</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Zmniejszenie izolacji osób niepełnosprawnych oraz zapewnienie im dostępu do wszelkich form rehabilitacji i rozwoju poprzez stworzenie systemu wspierania osób niepełnosprawnych.</i></p>					
<p style="text-align: center;"><i>CEL I Stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do prowadzenia samodzielnego życia w środowisku lokalnym</i></p>					
1.	Powołanie Zespołu nadzorującego przebieg realizacji Programu.	Zarząd Powiatu Chodzieskiego	Starosta Chodzieski	II półrocze 2005	Zapewnienie sprawnej koordynacji działań oraz realizacji wynikających z Programu
2.	Diagnozowanie ewaluacji problemów dotyczących osób niepełnosprawnych oraz ocena efektywności działań podejmowanych w ramach realizacji Programu. Sprawozdawczość.	Zespół nadzorujący przebieg realizacji Programu	Zarząd Powiatu Chodzieskiego, Partnerzy wskazani na dany rok do współpracy w zakresie realizacji Programu	Do 30 kwietnia danego roku, za rok ubiegły	Właściwa koordynacja działań i modyfikowanie Programu w zależności od stopnia jego realizacji i potrzeb społecznych.

3.	Pomoc osobom niepełnosprawnym w zakresie likwidowania barier architektonicznych	PCPR, Starostwo Powiatowe w Chodzieży.	PFRON, jednostki samorządu terytorialnego, Organizacje pozarządowe	Ciągły	Zwiększenie samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz poprawa jakości ich życia.
4.	Likwidacja barier w komunikowaniu się.	PCPR	PFRON Placówki służby zdrowia, placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe.	Ciągły	Wyposażenie osób niepełnosprawnych, placówek edukacyjnych, służby zdrowia i pomocy społecznej w sprzęt ułatwiający osobom niepełnosprawnym porozumiewanie się.
5.	Likwidacja barier transportowych poprzez zakup i udostępnienie środków transportu przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych	Samorząd powiatowy	PFRON, placówki służby zdrowia, placówki edukacyjne, organizację pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego , prywatni przewoźnicy	Ciągły	Ułatwienia osobom niepełnosprawnym korzystania ze środków transportu

Cel II Aktywizowanie społeczności lokalnej na rzecz działań ograniczających marginalizację osób niepełnosprawnych

1.	Promowanie rozwiązań zmierzających do utworzenia przedszkoli i szkół integracyjnych	Jednostki samorządu terytorialnego	Poradnia psychologiczno - pedagogiczna, Szkoły, Przedszkola	Ciągły	Integracja dzieci i młodzieży, ograniczenie izolacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej
2.	Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	Jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe,	Placówki służby zdrowia, placówki edukacyjne, PFRON	Ciągły	Pełny dostęp do obiektów użyteczności publicznej
3.	Promowanie i inicjowanie oraz współpraca w zakresie organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych.	PCPR, Samorząd Powiatowy	Starostwo Powiatowe, DPS, WTZ, organizacje pozarządowe	Ciągły	Pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, kulturalnym, publicznym i artystycznym.
4.	Promowanie i inicjowanie działań mających na celu pobudzenie szkół i ośrodków kultury w kierunku wyszukiwania młodych talentów wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Organizowanie zajęć rozwijających talenty i zdolności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej opartych na zasadach integracji społecznej.	Jednostki samorządu terytorialnego	PCPR, placówki edukacyjne, poradnia psychologiczno - pedagogiczna,	Ciągły	Rozwijanie i promowanie twórczości dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, poprzez ich pełne uczestnictwo w życiu społecznym, kulturalnym.

5.	Organizowanie w przedszkolach i szkołach zajęć mających na celu przybliżenie dzieciom i młodzieży problematyki osób niepełnosprawnych.	Jednostki samorządu terytorialnego	PCPR, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe	Ciągły	Wzrost świadomości społecznej, uwrażliwienie dzieci i młodzieży na problemy niepełnosprawnych rówieśników, integracja społeczna osób niepełnosprawnych
6.	Rozwój wolontariatu	Samorząd Powiatowy	PCPR, Organizacje pozarządowe, DPS, placówki służby zdrowia i edukacyjne.	Ciągły	Zwiększony dostęp i zakres usług środowiskowych
7.	Utworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych.	Jednostki samorządu terytorialnego	OPS, organizacje pozarządowe	Ciągły	Przygotowanie osób niepełnosprawnych do samodzielnego życia w środowisku lokalnym.
8.	Opracowanie i wdrożenie sprawnego systemu przepływu informacji na temat: <ul style="list-style-type: none"> - zagadnień dotyczących niepełnosprawności, - możliwości skorzystania z różnych form dofinansowania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. 	PCPR, PUP	Lokalne media, redakcje prasowe, Starostwo Powiatowe, OPS, Kościół.	Ciągły - II kwartał roku	Pełny i łatwy dostęp do wszelkich informacji dla osób niepełnosprawnych, organizacji i stowarzyszeń oraz pracodawców.

Cel III Wsparcie osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej, w tym pomoc w zatrudnieniu na otwartym rynku pracy.

1.	Szkolenia dla osób niepełnosprawnych - w tym szkolenia ukierunkowane na nowe technologie, zwiększenie umiejętności poruszana się na rynku pracy, umiejętności w zakresie efektywnego poszukiwania pracy – w zależności od zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy	PUP	PCPR, PFRON, pracodawcy, zakłady pracy chronionej, instytucje szkoleniowe	Ciągły	Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo i posiadających niezbędne kwalifikacje zawodowe.
2.	Promowanie i inicjowanie działań zmierzających tworzenia oraz przystosowywania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.	PUP	PFRON, pracodawcy otwartego rynku pracy i zakłady pracy chronionej	Ciągły	Wzrost liczby pracujących osób niepełnosprawnych.
3.	Wspieranie zatrudnienia z wykorzystaniem form pracy: telepraca, praca w domu, praca na zastępstwo.	PUP	PCPR, PFRON, pracodawcy otwartego rynku pracy i zakłady pracy chronionej	Ciągły	Wzrost liczby osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo.
4.	Wspieranie osób niepełnosprawnych, które chcą rozpocząć własną działalność gospodarczą	PUP	PFRON	Ciągły	Wzrost liczby osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo

Cel IV Rozwój ilościowy i jakościowy instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

1.	Organizowanie i prowadzenie szkoleń kadry pomocy społecznej, wolontariuszy i przedstawicieli organizacji pozarządowych w zakresie problemów osób niepełnosprawnych.	PCPR	ROPS, PFRON, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe.	Ciągły	Wykwalifikowana kadra znająca problemy osób niepełnosprawnych.
2.	Stworzenie na terenie każdej gminy punktów informacyjno- konsultacyjnych dla osób niepełnosprawnych.	Jednostki samorządu terytorialnego	OPS, organizacje pozarządowe	Ciągły	Pełniejszy dostęp osób niepełnosprawnych do informacji.
3.	Pozyskanie środków finansowych na realizację zadań służących wspieraniu osób niepełnosprawnych i współpraca jednostek samorządu terytorialnego w tym zakresie.	Jednostki samorządu terytorialnego	PFRON, pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, ROPS	Ciągły.	realizacja zadań służących wspieraniu osób niepełnosprawnych
4.	Utworzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej na terenie gminy Margonin lub Szamocin	Samorząd powiatowy, PCPR, samorządy gminne	PFRON, administracja rządowa, samorząd województwa, organizacje pozarządowe	2007 r.	Szerszy dostęp młodzieży niepełnosprawnej do terapii i rehabilitacji
5.	Utworzenie ośrodka wsparcia dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i chorych psychicznie oraz ich rodzin.	Samorząd powiatowy i gminny	OPS, samorządy gminne, organizacje pozarządowe	Ciągły	Zapewnienie opieki oraz terapii warunkującej samodzielne funkcjonowanie w środowisku, ograniczenie częstotliwości hospitalizacji

6.	Poszerzenie zakresu usług świadczonych przez Dom Pomocy Społecznej o nowe formy ukierunkowane na osoby niepełnosprawne nie będące mieszkańcami Domu.	Samorząd powiatowy, PCPR, DPS	OPS, samorząd gminny, organizacje pozarządowe, Starostwo powiatowe.	2008 r.	Zapewnienie usług zgodnie ze standardami oraz współpraca ze społecznością lokalną.
7.	Przygotowanie placówek opiekuńczo - wychowawczych do zapewnienia opieki dzieciom niepełnosprawnym pozbawionym opieki rodzicielskiej.	Samorząd powiatowy, PCPR, placówki opiekuńczo - wychowawcze	Samorząd gminny, organizacje pozarządowe.	2008 r.	Zapewnienie opieki i wychowania dzieci niepełnosprawnych.
8.	Przekształcenie Pogotowia Opiekuńczego w Studzieńcu w placówkę wielofunkcyjną przygotowaną do opieki nad dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną oraz utworzenie na jej terenie mieszkania chronionego przystosowanego do potrzeb niepełnosprawnego, usamodzielnianego wychowanka placówki.	Samorząd powiatowy, PCPR, Pogotowie Opiekuńcze w Studzieńcu	Samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe	Sukcesywnie począwszy od 2005r	Zapewnienie opieki i wychowania dzieci niepełnosprawnych oraz stworzenie warunków do usamodzielnienia się niepełnosprawnych wychowanków placówki.
9.	Włączenie organizacji pozarządowych w realizację zadań powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych.	Samorząd powiatowy, PCPR, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych	Organizacje pozarządowe, administracja rządowa i samorządowa.	Ciągły.	Wzrost aktywności organizacji oraz ich promocja w środowisku osób niepełnosprawnych.

Cel V Zapewnienie osobom niepełnosprawnym wszechstronnej opieki medycznej i rehabilitacyjnej.

1.	Rozpoznanie indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych- stworzenie banku informacji	PCPR	OPS, organizacje pozarządowe,	2007	Dostęp do opieki i informacji medycznej, rehabilitacji i pomocy terapeutycznej.
2.	Wzrost liczby zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej oraz w PCPR pracowników socjalnych oraz specjalistów przygotowanych do pracy, terapii i wsparcia osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin.	Samorząd powiatowy i gminny	PCPR, OPS, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.	Ciągły	Wspieranie osób niepełnosprawnych w zakresie rozwiązywania ich problemów socjalno bytowych poprzez pracę socjalną oraz rozwój specjalistycznego poradnictwa.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU

Tadeusz Dzido